

Inriktningsbeslut för finansiering från det statliga anslaget 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder

Bakgrund

Målet för den regionala utvecklingspolitiken är utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet. Den regionala utvecklingspolitiken ska möta och ta tillvara potentialen i dessa olika förutsättningar. Politiken ska främja en hållbar ekonomisk, social och miljömässig regional utveckling där de tre dimensionerna är integrerade och ömsesidigt beroende av varandra.

Under anslag 1:1 ingår stöd till projektverksamhet och regionalt företagsstöd och stöd till kommersiell service. Anslaget är en finansieringskälla bland många andra för att bidra till måluppfyllelse i RUS. Exempel på andra finansieringskällor är regionalfond, socialfond, interregionala program samt olika sektorsprogram inom EU. Därutöver finns också nationell finansiering att söka från olika myndigheter såsom Energimyndigheten, Skolverket, Vinnova och Tillväxtverket.

Regionstyrelsen fattar beslut om riktlinjer för finansiering från det statliga anslaget 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder. Utöver riktlinjer beslutar regional tillväxtnämnd om Inriktningsbeslut för finansiering från det statliga anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder. Syftet med inriktningsbeslutet är att ange vilka insatser som är särskilt viktiga att prioritera under kommande år samt eventuella prioritetshöjande kriterier och en indikativ fördelning mellan företagsstöd och projekt.

Utvärdering och analys, tillsammans med aktuell omvärldsbevakning, ska ligga till grund för hur kommande års 1:1-medel bör användas. RUS-uppföljningen visar på ett antal områden som det behöver kraftsamlas kring för att kunna uppnå RUS:ens mål om en hållbar utveckling. En kartläggning och analys av Regional utvecklings hela projektportfölj görs i syfte att identifiera vilka gap som finns avseende finansiering. (Riktlinje för finansiering från det statliga anslaget 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder).

Fördelning av anslaget

Fördelningen baseras på en analys över tidigare års fördelningar samt en omvärldsanalys av hur behovet av de olika stödtyperna förväntas se ut de kommande åren. (Riktlinje för finansiering från det statliga anslaget 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder).

Det totala anslaget 41 494 000 kr fördelas indikativt med 28 052 000 kr till regionala utvecklingsprojekt samt 13 442 000 kr till företagsstöd. Av dessa medel disponeras högst 1 000 000 kr till uppföljning och utvärdering av insatser finansierade med anslaget.

För att utnyttja anslaget optimalt kan mindre justeringar av fördelningen i samband med verkställighet ske under året efter hur behovet ser ut.

Regionala utvecklingsprojekt

Nuläge

Region Örebro län kan bevilja medel till projekt inom den regionala utvecklingsstrategins tio prioriterade områden förutsatt att de bidrar till att stärka den regionala konkurrenskraften och utvecklingen. Projekten ska på sikt bedömas bidra till att nå RUS:ens övergripande mål och effektmål inom de prioriterade områdena. (Riktlinje för finansiering från det statliga anslaget 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder).

De projekt som Region Örebro län finansierar ska bidra till att utvecklingen av länet är hållbar, både ur ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt perspektiv.

Den samlade uppföljningen visar på ett antal områden som vi behöver kraftsamla kring för att kunna uppnå RUS:ens mål om en hållbar utveckling.

Projektansökningar bedöms utifrån riktlinjer, inriktningsbeslut, samt måluppfyllelse i RUS.

Inriktning

Inom ramen för nedanstående inriktningar är medfinansiering till EU:s strukturfonder prioriterat och även innovativa lösningar för att lösa samhällsutmaningarna. T.ex. kan digital teknik och kompetens bidra till att hitta lösningar för bland annat minskad miljö- och klimatpåverkan, klimatanpassning, social sammanhållning och demografisk utveckling.

Region Örebro län kan bevilja medel till projekt som ligger i linje med RUS:ens prioriterade områden och som bidrar till att stärka den regionala konkurrenskraften och tillväxten. Region Örebro län prioriterar projekt enligt nedan:

- **Projekt som främjar en utveckling av näringslivet som är långsiktig och hållbar inom följande områden:**

Insatser som bidrar till förbättrad samverkan mellan akademi och små och medelstora företag. Förbättrade förutsättningar att nyttja digitaliseringens möjligheter.

Affärsutvecklingsinsatser som innefattar kunskap, rådgivning, coaching,

internationalisering och tillgång till olika nätverk. Kapitalförsörjning i tidiga skeden. Utveckling av utbildningar som matchar näringslivets behov, stärka företagens förmåga i kompetensförsörjningsarbetet.

- **Projekt som bidrar till att skapa en långsiktig och hållbar omställning av Örebro län inom följande områden:**
Främja energieffektiviseringsåtgärder. Främja förnybar energi. Utveckla smarta energisystem. Smarta nät och smart lagring på lokal nivå. Främja övergången till en cirkulär ekonomi.
- **Projekt som bidra till att Örebro län bli ett mer attraktivt län att bo, leva, besöka och verka i inom följande områden:**
Destinationsutveckling. Ökad tillgänglighet till arbetsmarknad och studier till och inom arbetsmarknadsregionen (digitalt och fysiskt). Utveckla och attrahera kompetens som bidrar till att befintliga företag och verksamheter kan växa. Projekt med inriktning på minskad bostadssegregation (investeringar kan dock inte finansieras) .
- **Projekt som bidrar till att rusta barn och unga inom följande områden:**
Projekt som bidrar till att fler fullföljer och avslutar sin grundläggande utbildning i hela länet och att måluppfyllelsen i grund- och gymnasieskolan ökar, att fler klarar gymnasiet samt att skillnader mellan olika grupper minskar.
- **Projekt som bidrar till ett minskat utanförskap inom följande områden:**
Projekt som bidrar till att förbättra förutsättningarna för fler att uppnå egen försörjning. Projekt som bidrar till normbrytande arbetssätt för att fler ska komma i arbete och bryta segregation på arbetsmarknaden. T.ex. insatser som bidrar till förbättrad samverkan mellan utbildningsanordnare och små och medelstora företag. Utveckla stödstrukturer som främjar lärande, inkludering och mångfald. Direkta stödinsatser till enskilda individer kan inte finansieras.

Det finns ingen rangordning eller prioritering mellan dessa områden, utan alla är lika viktiga.

Ansöka om medfinansiering

Ansökningar tas emot och beslutas löpande.

Regionala företagsstöd

Nuläge

Örebroregionen ska vara en bra miljö för entreprenörskap och näringslivsutveckling. Nya företag skapar konkurrens, förnyelse av näringslivet och bidrar till ökad sysselsättning.

Inriktning

De företagsstöd Region Örebro län hanteras av tre förordningar:

- Förordning (2022:1467) om statligt stöd till regionala investeringar.
- Förordning (2022:1468) om statligt stöd för att regionalt främja företag.
- Förordning (2000:284) om stöd till kommersiell service.

Allmänt om förordningarna 2022:1467 och 2022:1468

I 1 § (förordningarna 2022:1467 och 2022:1468) fastslås att stödet ska främja en hållbar tillväxt och stärka konkurrenskraften i företag och därmed främja en hållbar regional utveckling.

Storleken på stödet samt olika begränsningar av investeringarna framgår, förutom i de nationella förordningarna och föreskrifterna även i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 (stöd av mindre betydelse) och enligt kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (EU:s gruppundantag).

En grundregel är att stödet inte får vara större än vad som behövs med hänsyn till övriga finansieringsmöjligheter och andra omständigheter för att den åtgärd som stödet avser ska kunna genomföras. Stöd ges inte heller om investeringen bedöms vara kostnader för företagets normala drift. Stödet får bara lämnas till den som driver verksamhet på marknadsmässiga villkor samt till verksamhet som bedöms kunna uppnå lönsamhet och en varaktig sysselsättning för de anställda. En förutsättning för regional tillväxt är att sökande företagets marknad till övervägande delen sträcker sig utanför länet och inte enbart lokalt. Investeringar som positivt bidrar till de horisontella kriterierna jämställdhet, integration, samt miljö och hållbarhet är gynnsamma för skapandet av hållbar regional utveckling.

Allmänt om förordning 2000:284

Stöd enligt denna förordning kan lämnas för att det i glesbygd och landsbygd ska kunna upprätthållas en försörjning med dagligvaror och drivmedel som är tillfredställande med hänsyn till geografiska och befolkningsmässiga förhållanden. Stöd får lämnas endast om kommunerna har planerat varuförsörjningen på ett sådant sätt att behovet av stöd kan bedömas. Stödet får inte vara större än vad som behövs med hänsyn till övriga finansieringsmöjligheter. Stödet får inte otillbörligt gynna en viss näringsidkare.

Prioritering

Prioritering förordningar 2022:1467 och 2022:1468

Förordningarna medger olika stödprocent och olika stödbelopp beroende på investeringsåtgärd, men eftersom det finns en begränsad budget till företagsstöd görs vissa begränsningar både vad det gäller stödprocent samt stödbelopp. Det finns även ett stort värde att företagen själva satsar egna medel i investeringarna för att visa att investeringen är genomförbar och trovärdig.

Begränsningarna ger även möjlighet att stötta fler företag i länet.

- **Stöd till konsulttjänster**

Enligt förordningen kan stödet ges till företag i hela länet. Konsulten skall vara oberoende och extern. Stöd kan beviljas till satsningar såsom produktutveckling, grön omställning, digitalisering, internationalisering, marknadsföring eller andra liknande satsningar.

Stödet kan uppgå till 50% av investeringskostnaden och max 150 000 kr i bidrag per projekt.

Vid riktade utlysningar kan stödet uppgå till högst 80% av investeringskostnaden och max 250 000 kr i bidrag per projekt.

- **Mikrobidrag**

Enligt förordningen kan stödet ges till företag i hela länet. Stödet kan beviljas till investeringar liknande konsulttjänster, men även till maskiner och inventarier.

Region Örebro län prioriterar att mikrobidraget ges till företag i hela länet förutom i Örebro tätort. Örebro tätort har en betydligt högre tillväxt och investeringstakt än övriga delar av länet. Undantag i Örebro tätort:

- För att främja möjligheterna att ge stöd till en underrepresenterad grupp kan, inom Örebro tätort, mikrobidrag ges till företag som drivs av personer födda utanför Norden. Region Örebro län bedömer att genom att gynna en viss kategori av stödmottagare kan positiva effekter uppnås för både företag och samhälle.
- För att öka möjligheterna för kvinnor som driver företag att söka mikrobidrag, men också för att nå ut till fler branscher kan mikrobidrag även ges i Örebro tätort till företag som drivs av kvinnor för nya innovativa idéer i befintliga företag.

För att beviljas bidrag krävs även att företaget sysselsätter minst en halv årsarbetskraft vid investeringen. Mikrobidrag kommer att beviljas till företag med maximalt fyra anställda. Stödet kan beviljas totalt med 60 000 kr per företag, dock max 30 000 kr i stöd per beslut.

- **Stöd till nystartade företag / Innovationsstöd**

Enligt förordningen kan stöd till nystartade företag ges till företag i hela länet och får endast lämnas till små nystartade företag som är innovativa. Med innovativa företag avses företag som kan visa att det inom en överskådlig framtid kommer att utveckla produkter, tjänster eller processer som är nyskapande eller väsentligt förbättrade på marknaden. Innovationsstödet får beviljas med högst 400 000 kr per företag.

Region Örebro län prioriterar företag som ska utveckla produkter/tjänster med en hög innovationsnivå som kan skyddas genom patent eller på annat sätt samt ha stor marknadspotential. Företaget ska ha en vilja att växa genom offensiva satsningar på nya produkter/tjänster. Innovationsstödet begränsas till max 50% av investeringskostnaden.

- **Särskilt investeringsstöd till små och medelstora företag**

Enligt förordningen kan stödet ges till företag i hela länet. Stödet får lämnas till investeringar i byggnader eller anläggningar som är avsedda för stadigvarande bruk samt maskiner eller andra inventarier.

Region Örebro län prioriterar investeringsstöd till företag i hela länet förutom i Örebro tätort. Örebro tätort har en betydligt högre tillväxt och investeringstakt än övriga delar av länet. En begränsning har satts till att stödet får uppgå till högst 25 % av investeringskostnaden och max 1 000 000 kronor i bidrag per projekt.

Utifrån ovanstående begränsningar väljer Region Örebro län att ge företag inom följande områden högre prioritet:

- Företag med nya affärsidéer. Stödet underlättar för nya företag att starta och ger befintliga företag en möjlighet att växa. Det ger i sin tur konkurrens, förnyelse av näringslivet och en ökad sysselsättning.
- Företag som drivs av kvinnor. Kvinnor är underrepresenterade vad det gäller företagandet och behöver ta del av de insatser och resurser som finns vad det gäller våra regionala företagsstöd.

- Företag inom avancerad tillverkningsindustri där produkterna kräver avancerad teknisk utrustning och speciell kompetens. Produkterna ska ha noggrann passning och ha hög kvalitet.
- Företag med en hög internationalisering. Export och import är viktiga delar i näringslivet för ett litet land som Sverige med en begränsad marknad. Det är förknippat med risker och kräver kapital.
- Företag som investerar i miljövänliga och effektiva lösningar. Stödet ska stimulera företag till miljödriven affärsutveckling för att öka sin konkurrenskraft.

Prioritering förordning 2000:284 om stöd till kommersiell service

För att inte de inomregionala obalanserna ska förstärkas krävs en viss service på landsbygden, även om både serviceutbudet och formerna för hur servicen distribueras kommer att variera. Stöd till kommersiell service kan lämnas som investeringsbidrag, investeringslån, servicebidrag, hemsändningsbidrag och särskilt driftstöd.

Region Örebro län prioriterar investeringsbidrag och hemsändningsbidrag. Stöd till investeringsbidrag begränsas till max 50 % av investeringskostnaden. Samtliga insatser som görs inom kommersiell service förankras i *Regionalt Serviceprogram för Örebro län*.